

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trwyddedu
DYDDIAD:	12 Hydref 2022
SWYDDOG ARWEINIOL:	Pennaeth Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad
SWYDDOG CYSWLLT:	Yr Uwch Swyddog Trwyddedu trwyddedu@sirddinbych.gov.uk 01824 706433
PWNC:	Adolygu oedran cerbydau i drwyddedu Cerbydau Hacni a Cherbydau Hurio Preifat

1. DIBEN YR ADRODDIAD

- 1.1 I aelodau ystyried adolygu uchafswm oedran cerbydau ar gyfer ceisiadau newydd ac adnewyddu yn dilyn newidiadau dros dro i'r polisi presennol ym mis Ionawr eleni gan Aelodau'r Pwyllgor Trwyddedu.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Cymeradwyodd yr aelodau ohirio gweithredu'r dyddiad i drwyddedu cerbydau hyd at 12 oed o ddyddiad y cofrestriad cyntaf, tan fis Gorffennaf 2023 gydag adolygiad pellach i gael ei gynnal.

3. PŴER I WNEUD Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 a Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847.

4. GWYBODAETH GEFNDIR

- 4.1 Cafodd polisi presennol cerbydau hacni a cherbydau hurio preifat, ynghyd â manylion ac amodau'r cerbydau, eu cymeradwyo yng nghyfarfod y pwyllgor ym mis Rhagfyr 2016, yn dilyn ymgynghori helaeth, a daeth i rym ar 1 Gorffennaf 2017. Bu nifer o fân newidiadau ers y dyddiad hwnnw.
- 4.2 Mae'r amodau ym mharagraffau 2.4.3 a 5.4.3 yn gosod cyfyngiad oedran ar gerbydau pa unai ydynt yn newydd neu'n cael eu hadnewyddu, sef bod rhaid i bob cerbyd newydd i'r fflyd fod o leiaf 5 mlwydd oed ac mae'n rhaid i unrhyw gerbyd sy'n cyrraedd 12 oed gael eu tynnu. Pan gafodd ei weithredu, rhoddwyd cyfnod o ras am o 5 mlynedd i gerbydau oedd â "hawliau tad-cu", h.y. eu bod eisoes yn gerbydau trwyddedig a'u bod yn parhau i gael eu trwyddedu. Roedd y cyfnod gras yma fod i ddod i ben ym mis Gorffennaf 2022, a dyma mae'n ei ddweud:

- 4.3 *Bydd gan bob cerbyd trwyddedig presennol "hawliau tad-cu" am 5 mlynedd ar ôl gweithredu'r polisi hwn, erbyn hynny, rhaid i bob cerbyd trwyddedig presennol allu cydymffurfio â 2.4.2 uchod e.e. rhaid i bob cerbyd trwyddedig 12 oed neu'n hŷn, o ddyddiad y cofrestrriad cyntaf, fod wedi'i ddisodli gydag un o uchafswm oedran o hyd at 5 mlynedd o ddyddiad y cofrestrriad cyntaf. Bydd hyn ond yn berthnasol i gerbydau trwyddedig sydd wedi cael trwydded ddi-dor. Bydd cerbydau nad ydynt yn cael eu hadnewyddu cyn dyddiad dirwyn i ben y drwydded bresennol yn cael eu trin fel cerbyd newydd a bydd 2.4.2 uchod yn berthnasol.*
- 4.4 Ym mis Ionawr eleni, derbyniodd Swyddogion ac Aelodau'r Pwyllgor Trwyddedu (bryd hynny) gais gan berchennog cerbyd tacsï i ystyried adolygu'r polisi oedran cerbydau ar frys ar gyfer ceisiadau newydd ac adnewyddu gan fod pandemig coronafeirws wedi effeithio ar y diwydiant cerbydau modur ac o ganlyniad roedd yna brinder o sglodion dargludyddion ar gyfer cerbydau newydd. Roedd y prinder yma'n effeithio ar y farchnad cerbydau ail-law gan fod y galw am gerbydau ail-lawr yn cynyddu.
- 4.5 Cymeradwyodd Aelodau'r Pwyllgor oedi am gyfnod o 12 mis, er mwyn gweithredu'r rhan o'r Polisi ac Amodau sy'n ymwneud ag oedran cerbydau. Yn sgil y penderfyniad yma, roedd modd i berchnogion gadw cerbydau hŷn a chawsant amser gwerthfawr i adfer o effeithiau'r pandemig byd-eang.
- 4.6 Tra'n cytuno i'r oedi, gofynnodd yr Aelodau i'r sefyllfa gael ei adolygu erbyn mis Ionawr 2023.
- 4.7 Gofynnodd yr un perchennog tacsï i'r aelodau hefyd i ymlacio'r gofyniad nad yw ceisiadau cerbydau newydd yn hŷn na 5 oed ac yn hytrach, caniatáu i gerbydau beidio bod yn hŷn na 8 mlwydd oed. Yn ogystal, mae swyddogion wedi derbyn cais gan weithredwr gwahanol i ystyried ymlacio gofyniad oed ar gyfer cerbydau hygyrch i gadeiriau olwyn, yn arbennig y rhai gyda lifft codi. Yn wahanol i oedi dyddiad gweithredu, mae'r agwedd yma'n newid polisi a fyddai'n golygu bod angen i'r Aelodau ei ystyried a byddai angen ymgynghoriad ehangach, ac felly byddai'n cael ei ystyried fel rhan o'r adolygiad cyn mis Ionawr 2023.

5. **YSTYRIAETHAU**

- 5.1 Fel y cofnodwyd yng nghyfarfod y Pwyllgor Trwyddedu ym mis Rhagfyr 2016, bwriad cyflwyno polisi oedran cerbydau yn 2017 oedd moderneiddio'r fflyd presennol o gerbydau trwyddedig, gan sicrhau safonau uchel i ddefnyddwyr a chyflwyno hawliau tad-cu pum mlynedd ar yr adeg a fyddai'n darparu digon o amser i gerbydau gael eu newid. Mae dyfyniad o'r cofnodion wedi'i nodi isod:

“Roedd aelodau’n teimlo bod newidiadau wedi cyflwyno cysondeb ar draws cerbydau hacni a hurio preifat a byddai’n arwain at safonau cerbydau gwell tra’n rhoi digon o amser i gerbydau hŷn gael eu newid a’u diweddarau. Fe nodwyd hefyd y bu cefnogaeth gyffredinol i gyflwyno cyfyngiad oedran ar gyfer cerbydau o fasnachu yn ystod y broses ymgynghori.....”

- 5.2 Cafwyd amhariad enfawr i’r cyfnod 5 mlynedd yn sgil y pandemig ac mae sylw’r diwydiant yn gyffredinol yn nodi bod prisiau ceir yn parhau’n uwch na blynedd blaenorol, fel y dangosir, er enghraifft, yn y datganiad i’r wasg gan fanwerthwr cydnabyddedig ar-lein.<https://plc.autotrader.co.uk/press-centre/news-hub/retail-price-index-august-2022/>.
- 5.3 Os bydd y penderfyniad presennol yn parhau, y dyddiad newydd y bydd yr hawliau tad-cu yn dod i ben yw Gorffennaf 2023.
- 5.4 Mae yna 287 o gerbydau trwyddedig, mae 21 o’r rhain wedi’u heffeithio gan y terfyn oedran uwch, gan godi i 23 ym mis Gorffennaf 2023, a bydd angen iddynt gael eu tynnu.
- 5.5 Ers cyflwyno'r polisi, nifer y cerbydau newydd i’r fflyd yw 2017 - 64; 2018 – 21; 2019 – 26; 2020 – 10; 2021 – 35; 2022 – 31. Bydd gan y rhain uchafswm o 5 oed.
- 5.6 The information below shows the vehicle age requirements for other north Wales authorities:

5.6.1 Cerbyd Hygyrch i Gadair Olwyn (“WAV”)

- Ynys Môn: Newydd i fflyd – O dan 6 blynedd / Uchafswm Oed Adnewyddu – Dim
- Conwy: Newydd i fflyd (mae’n rhaid i holl gerbydau hacni newydd fod yn Hygyrch i Gadair Olwyn) – O dan 5 mlynedd / Uchafswm Oed Adnewyddu – Dim
- Sir y Fflint: Newydd i fflyd – Dim / Uchafswm Oed Adnewyddu – Dim
- Gwynedd: Newydd i fflyd – O dan 3 blynedd (caniateir gwyro o’r polisi ar hyn o bryd) / Uchafswm Oed Adnewyddu – 12 mlynedd (dan adolygiad)
- Wrecsam: Newydd i fflyd (mae’n rhaid i holl gerbydau hacni newydd fod yn Gerbyd Hygyrch i Gadair Olwyn – O dan 10 mlynedd i gerbyd hacni (dim ar gyfer llogi preifat) / Uchafswm Oed Adnewyddu – Dim

5.6.2 Dim yn Gerbyd Hygyrch i Gadair Olwyn (“WAV”)

- Ynys Môn: Newydd i fflyd – O dan 6 blynedd / Uchafswm Oed Adnewyddu – Dim
- Conwy: Newydd i fflyd (yn berthnasol i logi preifat yn unig) – O dan 5 mlynedd / Uchafswm Oed Adnewyddu – Dim

- Sir y Fflint: Newydd i fflyd – O dan 5 mlynedd / Uchafswm Oed Adnewyddu – Dim
- Gwynedd: Newydd i fflyd – O dan 6 blynedd / Uchafswm Oed Adnewyddu – 12 mlynedd (yn cael ei adolygu)
- Wrecsam: Fflyd newydd (yn berthnasol i logi preifat yn unig) – Dim / Uchafswm Oed Adnewyddu – Dim

5.7 Felly, gofynnir i Aelodau ystyried pa unai yw hi'n briodol i ymlacio'r terfyn oedran uchafswm ar gyfer ceisiadau cerbydau newydd ac adnewyddu

6. ARGYMHELLIAD

6.1 Bod Aelodau yn ystyried yr holl wybodaeth sydd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad hwn yn gyntaf i benderfynu pa un ai i gadw'r cyfyngiadau oedran cerbyd presennol ynghyd â'r dyddiad gweithredu gohiriedig, Gorffennaf 2023.

6.2 Os bydd Aelodau o blaid newid y gofynion oedran cerbyd yn unig mewn perthynas â cherbydau hygyrch i gadair olwyn, gallant gytuno i

- Gynyddu'r terfyn uchafswm oed ar gyfer ceisiadau cerbyd hygyrch i gadair olwyn gyda neu heb ofynion amodol ychwanegol, a/neu
- Cynyddu terfyn oed uwch ar gyfer adnewyddu cerbydau hygyrch i gadeiriau olwyn gyda neu heb ofynion amodol pellach.

6.3 Os bydd Aelodau o blaid newid y gofynion oedran cerbyd ar gyfer pob cerbyd yna mae'n bosibl y byddant yn cytuno i:-

- Gynyddu uchafswm terfyn oed ar gyfer ceisiadau cerbyd newydd i 8 mlynedd, neu oedran arall a benderfynir, gyda neu heb ofynion amodol ychwanegol, a / neu
- Gynyddu'r terfyn oed uchaf ar gyfer adnewyddu cerbydau i 8 mlynedd, neu oed arall a benderfynir, gyda neu heb ofynion amodol pellach.

6.4 Os ydi Aelodau o blaid cefnogi unrhyw gynigion ar gyfer newidiadau fel y nodir yn 6.2 neu 6.3 uchod, eu bod yn awdurdodi Swyddogion i gychwyn ymgynghori gyda phob deiliad trwydded a phartneriaid allweddol.